

# РЕШЕНИЕ

№ 25073

гр. София, 22.07.2025 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 73 състав, в**  
публично заседание на 25.06.2025 г. в следния състав:

**СЪДИЯ: Елеонора Попова**

при участието на секретаря Снежана Тодорова, като разгледа дело номер **4542** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по жалба на М. Е. Й., срещу Заповед № ЗХУ-ИО/Д-С-ЛЦ/4402/ФП от 11.03.2025г. на директора на Дирекция "Социално подпомагане"- Л., с която считано от 01.03.2025г. е прекратена месечна финансова подкрепа по чл.70, т.3 от Закона за хората с увреждания /ЗХУ/.

Иска се отмяната на заповедта като неправилна и незаконосъобразна и постановяване на решение, с което да бъде отпусната подкрепа по чл.70, т.3 от Закона за хората с увреждания до 30.04.2025г./ или да се дадат указания на органа.

В съдебно заседание жалбоподателя, редовно призован, се явява лично. Възразява срещу даване ход на делото и прави искане за прекратяване на делото и изпращането му като преписка на административния орган за произнасяне с цел изчерпване на административния ред.

Ответника по делото, чрез процесуалния си представител не възразява срещу искането на жалбоподателя делото да се изпрати на РДСП-С. град.

Софийска градска прокуратура, редовно призована, не изпраща представител и не изразява становище по жалбата.

Съдът, като взе предвид представените по делото доказателства и становищата на страните,

приема за установено от фактическа страна следното:

Със Заповед № ЗХУ-ИО/Д-С-ЛЦ/1895/ФП от 15.05.2024г., издадена от директора на дирекция "Социално подпомагане"- Л., на жалбоподателя М. Е. Й. е отпусната месечна финансова подкрепа по чл.70 т.3 от ЗХУ в размер на 131,50 лв., считано от 01.05.2024г. до 30.04.2025г.

С писмо рег.№ 2203-94М-00-1669/11.12.2024г. /л.7/ М. Й. е уведомена, че във връзка с получена служебна информация за издадено ново ЕР на ТЕЛК № 92359 от 20.11.2024г., отменящо действието на предходно ЕР на ТЕЛК № 93109/11.09.2024г., на основание чл.66, ал.1 от Правилника за прилагане на ЗХУ /ППЗХУ/, месечната финансова подкрепа, отпусната ѝ по чл.70 от ЗХУ ще бъде прекратена от 01.12.2024г. Уточнено е в писмото, че с цел осигуряване на правата ѝ по ЗХУ съгласно ЕР на ТЕЛК № 92359 от 20.11.2024г., следва същата да подаде заявление-декларация по чл.20, ал.1 от ЗХУ в най-кратък срок. Писмото е получено лично от М. Й. на 06.01.2025г., видно от известие за доставяне /л.8/.

На 27.12.2024г. е проведена среща в присъствието на социален работник В.Л. от отдел ИОХУСУ и социален работник Л.П. с М. Й.. Уведомена е за условията на чл.66, ал.1 от ППЗХУ, възможностите за социално подпомагане и предоставяне на социални услуги, както и за необходимостта от подаване на ново Заявление за изготвяне на Индивидуална оценка на потребностите по чл.20, ал.1 от ЗХУ и формуляр за самооценка на лице с увреждане. С протокол от проведена среща е документиран отказът на М. Й. да подаде ново Заявление, поради което на основание чл.21, ал.2, т.5 от ЗХУ директора на ДСП Л. се е самосезирал. На 30.12.2024г. е съставена Индивидуална оценка на потребностите за хора с увреждания по служебно въведена в ИИС Заявление-декларация вх.№ ЗХУ-ИО/Д-С-ЛЦ/27.12.2024г. за лицето М. Й..

Със Заповед № ЗХУ-ИО/Д-С-ЛЦ/4402/ФП/30.12.2024г. на осн.чл.25, ал.2 от ЗХУ, вр. с чл.65, ал.1 и чл.66 от ППЗХУ и въз основа на изготвена индивидуална оценка на потребностите от 30.12.2024г. на М. Е. Й. е отпусната месечна финансова подкрепа по чл.70, т.3 от ЗХУ в размер на 131.50 лв., считано от 01.12.2024г. до 30.04.2025г. на основание заключението в индивидуалната оценка на потребностите. Със Заповед № ЗХУ-ИО/Д-С-ЛЦ/4402/ФП/22.01.2025г. на осн. чл.25, ал.2 от ЗХУ, вр. с чл.65, ал.1 и чл.66 от ППЗХУ и въз основа на изготвена индивидуална оценка на потребностите от 30.12.2024г. и ПМС № 328/30.09.2024г. е изменена финансовата подкрепа чл.70, т.3 от ЗХУ в размер на 159,50 лв., считано от 01.01.2025г. до 30.04.2025г.

На 11.03.2025г. е издадена Заповед № ЗХУ-ИО/Д-С-ЛЦ/4402/ФП от 11.03.2025г. на директора на Дирекция "Социално подпомагане"- Л., с която считано от 01.03.2025г. е прекратена месечна финансова подкрепа по чл.70, т.3 от Закона за хората с увреждания /ЗХУ/, предмет на настоящото производство, връчена на М. Й. по пощата на 09.04.2025г., видно от известие за доставяне /л.14/, а жалбата срещу нея е подадена до Административен съд София – град на 23.04.2025г.

По делото са приети доказателства, представени с административната преписка, а именно: Писмо с изх. № 2203-94М-00-1669/11.12.2024г. на Директора на ДСП-Л.-заверено копие; Известие за доставяне на Писмо с изх.№ 2203-94М-00-1669/11.12.2024г.-заверено копие; Протокол от проведена среща- заверено копие; Социален доклад до Директора на ДСП-Л. - заверено копие; Индивидуална оценка на потребностите за хората с увреждания от 30.12.2024 г. по заявление-декларация с вх. ЗХУ-ИО/Д-С-ЛЦ/4402/27.12.2024г.-заверено копие; Лист за извършен предварителен контрол за законосъобразност преди вземане на решение за предоставяне на

социална подкрепа от 30.12.2024г.-заверено копие; Заповед № ЗХУ-ИО/Д-С-ЛЦ/4402ФП/30.12.2024г. на Директора на ДСП- Л. - заверено копие; Известие за доставяне на Заповед № ЗХУ-ИО/Д-С-ЛЦ/4402ФП/30.12.2024г.-заверено копие; Лист за извършен предварителен контрол за законосъобразност преди вземане на решение за предоставяне на социална подкрепа от 11.03.2025г.-заверено копие; Заповед № ЗХУ-ИО/Д-С-ЛЦ/4402ФП/22.01.2025г. за Изменение на размера на Месечна финансова подкрепа въз основа на ПМС № 328/30.09.2024г.-заверено копие; Заповед № ЗХУ-ИО/Д-С-ЛЦ/4402ФП/11.03.2025г. на Директора на ДСП-Л.-заверено копие; Известие за доставяне на Заповед № ЗХУ-ИО/Д-С-ЛЦ/4402ФП/11.03.2025г.-заверено копие; Искане вх. № 94-650/31.03.2025г. до МТСП-заверено копие; Заявление-декларация по чл. 20, ал. 1 от ЗХУ вх. № ЗХУ-ИО/Д-С-ЛЦ/942/31.03.2025г. на Директора на ДСП-Л.-заверено копие; Формуляр за самооценка на лице с увреждане-заверено копие; Индивидуална оценка на потребностите за хората с увреждания по заявление-декларация с вх. № ЗХУ-ИО/Д-С-ЛЦ/942/31.03.2025г.-заверено копие; Лист за извършен предварителен контрол за законосъобразност преди вземане на решение за предоставяне на социална подкрепа от 17.04.2025 г. и опис на преписка по чл.20 от ЗХУ-заверено копие; Заповед № ЗХУ-ИО/Д-С-ЛЦ/942ФП/17.04.2025г. на Директора на ДСП-Л.-заверено копие; Направление за ползване на социални услуги от пълнолетни лица № 25013284/17.04.2025г.-заверено копие; Направление за оказване на подкрепа № 25013285/17.04.2025г.-заверено копие; Приемо- предавателен протокол от 23.04.2025г. - заверено копие; Експертно решение на ТЕЛК - 2(два) броя-ЕР № 92359 от 117/20.11.2024г. и ЕР № 90789 от 35/19.02.2025г.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства, прие за установено от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима - подадена е срещу подлежащ на оспорване индивидуален административен акт от лице, което е негов адресат и чиято правна сфера той засяга. Оспорването е направено в установения в чл. 149, ал. 1 от АПК 14-дневен срок с оглед данните за връчване на акта на 08.04.2025г. и датата на подаване на жалбата до АССГ - 23.04.2025г.

Съгласно чл. 25, ал. 5 от Закона за хората с увреждания, заповедите по ал. 1 и направленията по ал. 2 може да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Разпоредбата на чл. 148 от АПК е установила правило за изборност на реда за оспорване, като е регламентирано, че административният акт може да се оспори пред съда и без да е изчерпана възможността за оспорването му по административен ред, освен ако в кодекса или в специален закон е предвидено друго. В случая чл. 25, ал. 5 от ЗХУ е разпоредба от специален закон, която не предвижда задължително обжалване по административен ред на административния акт пред горестоящия административен орган, противно на възраженията на жалбоподателя Й.. Т. задължително обжалване по административен ред е било предвидено в разпоредбата на чл. 42, ал. 11 (предишна, ал. 10) от отменения Закон за интеграция на хората с увреждания, уреждаща обжалването на заповедите за отпускане или за отказ за отпускане на месечни добавки за социална интеграция, но това законодателно решение е изоставено с въвеждането на новата нормативна уредба. В специалния ЗХУ и в АПК липсва разпоредба, регламентираща изключение от уредбата на чл. 148 от АПК. Предвид горепосочените обстоятелства се установява липса на относима правна норма, дерогираща общото правило на чл. 148 от АПК, позволяващо на носителя на субективното право на оспорване да се възползва от предвиденото в кодекса право на избор. В този смисъл предприетото съдебно оспорване е допустимо, въпреки че не е изчерпана възможността за

оспорване на заповедта по административен ред /в този смисъл Определение № 6896 от 8.06.2021 г. на ВАС по адм. д. № 5477/2021 г., Определение № 1014 от 25.10.2023г. по адм.дело № 8689/2023г. на ВАС/. В случая жалбоподателят изрично е сезирал съда да разреши правния спор с подадената до АССГ жалба, въпреки че в заповедта е посочено, че подлежи на обжалване пред директора на РДСП- С. по реда на АПК, поради което и доколкото не е задължителен административния контрол, следва спора да се разреши по същество. В тази връзка, съдът намира за нужно да отбележи, че представените от жалбоподателя Определение №9204/17.03.2025 г. по адм.д. №12915/2024 г. по описа на АССГ и Определение № 7388/04.03.2025 г. по адм.д. № 2198/2025 г. на АССГ, с които производствата са прекратени и делата са изпратени по подведомственост на директора на РДСП С.– град заради задължителен административен контрол, са неотнормирани към процесния казус, тъй като видно от същите предмет на оспорване са заповеди, издадени на основание чл.13 от ЗСП, а не ЗХУ. В нормата на чл.13, ал.5 от Закона за социално подпомагане /ЗСП/ изрично е предвиден задължителен административен контрол, а именно „Заповедта по ал. 2 се обжалва пред директора на регионалната дирекция "Социално подпомагане" по реда на Административнопроцесуалния кодекс“, докато в нормата на чл. 25, ал. 5 от Закона за хората с увреждания законодателят е визирал обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс, но не и задължително пред директора на РДСП.

В случая е относима правната регламентация в специалния закон- ЗХУ. Съгласно чл. 25, ал. 1 от ЗХУ заповедите за отпускане на месечна финансова подкрепа се издават от директора на дирекция "Социално подпомагане". В чл. 81 от ЗХУ е посочено, че редът за отпускане, изплащане, изменение, спиране, прекратяване и възобновяване на финансовата подкрепа се определя с правилника за прилагането на закона. Според чл. 66, ал. 1 Правилника за прилагане на Закона за хората с увреждания /ППЗХУ/, месечната финансова подкрепа се отпуска, изплаща, изменя, спира, прекратява и възобновява със заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане" или на оправомощено от него длъжностно лице.

В случая, оспорваната в настоящото производство заповед е издадена от Директор на Регионална дирекция „Социално подпомагане“-Л.. Изложеното налага извод, че процесната заповед е издадена от материално и териториално компетентен орган.

Редът за отпускане, изплащане, изменение, спиране, прекратяване и възобновяване на финансовата подкрепа се определя с правилника за прилагането на закона по аргумент от чл. 81 от ЗХУ. Такъв е приет с ПМС № 65/29.03.2019 г. /ДВ, бр. 27/02.04.2019 г./, в сила от 01.04.2019 г. като конкретно производството по отпускане на финансова подкрепа е уредено в Глава IV, Раздел I от Правилника.

Съгласно чл. 69 ЗХУ, финансовата подкрепа за хората с увреждания се състои от два компонента: 1. месечна финансова подкрепа съобразно степента на увреждането; 2. целеви помощи съобразно вида на увреждането.

Според чл. 70 ЗХУ право на месечна финансова подкрепа по чл. 69, т. 1 имат хората с трайни увреждания над 18-годишна възраст, както следва:

- от 50 до 70, 99 на сто степен на увреждане - в размер 7 на сто от линията на бедност;
- от 71 до 90 на сто степен на увреждане - в размер 15 на сто от линията на бедност;

- над 90 на сто степен на увреждане - в размер 25 на сто от линията на бедност;
- над 90 на сто степен на увреждане с определена чужда помощ, които получават пенсия за инвалидност поради общо заболяване или поради трудова злополука или професионална болест - в размер 30 на сто от линията на бедност;
- над 90 на сто степен на увреждане с определена чужда помощ, които получават социална пенсия за инвалидност или пенсия за военна инвалидност, или пенсия за гражданска инвалидност, или наследствена пенсия - в размер 57 на сто от линията на бедност.

В разпоредбата на чл. 68, ал. 1 от ЗХУ е предвидено, че хората с увреждания имат право на финансова подкрепа в зависимост от потребностите им, определени в индивидуалната оценка по чл. 20. Съгласно, ал. 2, подкрепата по ал. 1 е предназначена за компенсиране на разходите, свързани с преодоляване на затрудненията, предизвикани от вида и степента на увреждане.

Основанията за прекратяване на месечната финансова подкрепа са посочени в ал. 5 на чл. 66 от ППЗХУ, а именно извършване на нова индивидуална оценка на потребностите, съгласно чл. 26, ал. 5 от ЗХУ (т. 1) и промяна в обстоятелствата, при които е отпусната (т. 2). В разглеждания казус като основание за прекратяване на подкрепата е посочена втората хипотеза.

Настоящият съдебен състав намира, че процесната заповед е изготвена в предписаната от закона писмена форма, но не съдържа всички задължителните реквизити по чл. 59, ал. 2 от АПК и в частност т.4- фактически основания, респ. мотиви. За да приеме това съобрази, че при издаване на административен акт в условията на оперативна самостоятелност, административният орган е длъжен да изложи приетите за установени от него правно релевантни факти, за да обоснове избора на едно от няколко възможни решения в обхвата на действие на приложимия материален закон /в този см. т.2 от ТР № 4 от 22.04.2004 г. на ВАС по д. № ТР-4/2002 г./. Неизлагането на фактически съображения в конкретния случай на издаден при оперативна самостоятелност административен акт се определя от съдебната практика, като съществено нарушение на административно-производствените правила, защото възпрепятства ефективното осъществяване на съдебен контрол върху законосъобразното /правилно/ упражняване на представените властнически правомощия и издаването на акт в съответствие с целта на закона. Липсата на такива в процесния административен акт е съществено нарушение на изискването за форма на административния акт /чл.59, ал.2, т.4 от АПК/ и представлява самостоятелно отменително основание по смисъла на чл.146, т.2 от АПК.

В случая като мотиви е посочено: „Месечна финансова подкрепа по чл.70 ЗХУ: На основание чл.66, ал.5, т.2 от ППЗХУ- промяна в обстоятелствата, при които е отпусната месечната финансова подкрепа /има ново ЕР на ТЕЛК/“. Формалното посочване на относимите правни норми /правно основание/, както и че има промяна в обстоятелствата, при които е отпусната месечната финансова подкрепа /има ново ЕР на ТЕЛК/, без същото да е конкретизирано /без посочен номер на ТЕЛК, дата, степен на инвалидизация/ влече неяснота във волята на АО, което е нарушило съществено защита на жалбоподателя да разбере коя промяна на обстоятелствата е довела до прекратяване на месечната финансова подкрепа от една страна, а от друга- препятства съда да извърши цялостен контрол върху законосъобразността на акта. Действително, мотивите към административния акт могат да се излагат и в друг документ, различен от самия акт. В случая в заповедта се сочи индивидуална оценка от 30.12.2024г., но същата се основава на действащото

към тази дата ЕР на ТЕЛК №92359/20.11.2024г. Т.е. в обжалваната заповед или в друг документ, към който препраща не е описано ЕР на ТЕЛК № ЕР № 90789/19.02.2025 г. в случай, че органът под „ново ЕР на ТЕЛК“ визира именно това. Съдът счита, че е недопустимо волята на органа да се извлича по тълкувателен път, още повече, че в акта дори не сочи каква е трайно намалената работоспособност, установена с това „ново ЕР на ТЕЛК“. Отделно от това позоваването на „ново ЕР на ТЕЛК“ не може автоматично да доведе до прекратяване на месечната финансова подкрепа доколкото законодателят е дефинирал получаването ѝ както и конкретния размер с оглед определения процент инвалидизация, каквито данни липсват в оспорвания акт. Такива се съдържат в приетата по делото Индивидуална оценка от 14.04.2025г., но същата е неотнормирана доколкото е издадена след датата на оспорвания акт.

Съдът намира за нужно да отбележи, че хората с увреждания се ползват със засилената защита на държавата. Съгласно чл. 51, ал. 3 от Конституцията на Република България лицата с физически и психически увреждания се намират под особена закрила на държавата и обществото. Тази закрила е инкорпорирана в редица закони и подзаконни текстове на действащата нормативна уредба. Административният орган е следвало да съобрази и целите, записани в чл. 2, т. 2 и т. 4 от ЗХУ: да се създадат условия за социално приобщаване на хората с увреждания и да се предоставя подкрепа за хората с увреждания и техните семейства, в т.ч. чрез социално-икономическа защита по чл. 4, т. 3, във връзка с чл. 5, ал. 2, т. 6 от ЗХУ под формата на финансова подкрепа по чл. 70 от ЗХУ, подлежаща на постоянно изплащане до настъпване на предвидено от закона основание за нейното прекратяване. Следвало е органът да се съобрази и с Конвенцията за правата на хора с увреждания (приета от Общото събрание на ООН на 13.12.2006 г. (Резолюция A/RES/61/106), ратифицирана със закон, приет от 41-ото НС на 26.01.2012 г. - ДВ, бр. 12/10.02.2012 г. и издадена от Министерството на труда и социалната политика, обн., ДВ, бр. 37/15.05.2012 г., в сила от 21.04.2012 г.). Анализът на посочените разпоредби в тяхната съвкупност показва, че като социално-икономическа защита финансовата подкрепа по чл. 70 от ЗХУ се полага ежесечно на лицата, чийто вид на увреждане или степен на намалена работоспособност налагат финансова подкрепа за покриването на съответните допълнителни разходи. Уредбата отговаря на целта по чл. 2, т. 2 и т. 4 от ЗХУ да се създадат условия и гаранции за социална интеграция на хората с увреждания чрез тази подкрепа като форма на социално-икономическа защита по чл. 5, ал. 2, т. 6 от ЗХУ. Тази подкрепа е дължима от държавата, докато съответното правоимащо лице с трайно увреждане по §.1, т. 2 от ДР на ЗХУ има нужда от нея поради вида на увреждането си по §.1, т. 2 от ДР на ЗХУ и/или степента на намалената си работоспособност.

За да бъде издадена заповед, от вида на процесната, за прекратяване на вече отпусната месечна финансова помощ, съгласно чл. 66, ал. 5, т. 2 от ППЗХУ е необходимо да е налице промяна на обстоятелствата, при които подкрепата е

отпусната. Ето защо, постановявайки индивидуален административен акт, с който прекратява месечната финансова подкрепа по чл.70, т.3 ЗХУ административният орган е следва да изложи конкретни мотиви относно обстоятелствата, чиято промяна е довела до прекратяването на помощта.

Това влече и до материална незаконосъобразност на акта, т.к. цитираната в заповедта Индивидуална оценка на потребностите за хората с увреждания е от 30.12.2024 г. и се основава на ЕР на ТЕЛК, установяващо 100% намалена работоспособност, което не предполага прекратяване на подкрепата по чл.70, т.3 ЗХУ.

Предвид гореизложеното настоящата инстанция приема, че оспорвана заповед е незаконосъобразна и следва да бъде отменена. На основание чл. 173, ал. 2 от АПК преписката следва да се върне на органа за ново произнасяне с отчитане на всички коментирани по- горе правно значими обстоятелства, при спазване изискванията на ЗЗ, ЗХУ и ППЗХУ.

*Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК и чл. 173, ал. 2 от АПК, Административен съд София град, трето отделение, 73 състав*

## **Р Е Ш И:**

**ОТМЕНЯ** заповед № ЗХУ-ИО/Д-С-ЛЦ/4402/ФП от 11.03.2025г. на директора на Дирекция "Социално подпомагане"- Л..

**ВРЪЩА** делото като преписка на директор на Дирекция "Социално подпомагане"- Л. за ново произнасяне по служебно въведена в ИИС Заявление-декларация вх.№ ЗХУ-ИО/Д-С-ЛЦ/27.12.2024г. за лицето М. Й., съобразно дадените в мотивите на настоящото решение указания по тълкуване и прилагане на закона.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд, в четиринадесет дневен срок от съобщаването му на страните.